

Antiquae Lectionis Tomus ...

In Qvo Plvra Qvam XX. Antiqua monumenta, nunquam edita

Canisius, Heinrich

Ingolstadii, 1602

III. Qvomodo Babenbergensem Episcopatum adeptus sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64160](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64160)

QVOMODO BABENBER-
gensem Episcopatum adeptus sit.

INTEREA RVPERTVS BABENBERGENSIS
Episcopus de hac vita migravit. Itaq; ex more
temporis, insignia Episcopatus ad curiam alla-
ta sunt, & petitio Ecclesiæ pro pastore. Sed Im-
perator consilio sex mensium ponit inducias; Ecclesia ve-
ro Babenbergensis cum Clero & populo, Deo interim de-
uotissime pro idoneo rectore, supplicabat. Elapsis ergo in-
duciarum diebus, cum iam tempus esset mittendi ad cu-
riam pro Episcopo, Imperator benignitatis & gratiæ literis
nuncios euocans, idoneum illi Ecclesiæ inuentum, indi-
cat Episcopum. inter spem & metum anxij attentius rem
domino Babenbergenses commendabant. Abcuntibus
ergo nuncijs, in summis & præcipuis de ipsa Ecclesia viris,
tam Clericis quam laicis, reliqui omnes à minimo vsq; ad
maximum, in proxima dominica ante Natiuitatem domi-
ni, elatis CRVCIBVS cum processione montem beati
MICHAELIS ascendunt, angelica suffragia quæsituri; scili-
cet Beatus Michael archangelus cælestis militiæ signifer
negotio huic se ingereret, vt eius strenuo interuentu, stre-
nuum, bonum & gnarum super se prouisorem accipere
mererentur. Quos in misericordia & veritate summa diui-
nitas, interuentu archangeli, exaudiuit, vt ipse rerum pro-
bauit euentus. Nam & legati Ecclesiæ ab omni Imperato-
ria maiestate honorabiliter suscepti sunt, & optime de ne-
gotio suo expediti. Imperator etenim annuens eis, Quan-
tam, inquit, sollicitudinem geramus pro Ecclesia vestra
hinc aduertere potestis, quod non temerè aut subito re-
ctorem vobis destinandum putauerimus; sed magis con-

III.

filio & deliberatione, mora temporis & cura diligenter ex-
 quifita. Nec mirum sane; à noſtris enim proximis ac pro-
 genitoribus, vt noſtris, Eccleſia fundata, prædijs & poſ-
 ſeſſionibus * ſcō datis, & ministerialibus & omnium
 rerum affluentia ditata & ſublimata eſt: & quas de alijs Ec-
 cleſijs non poſſumus, hæc omnino illi adhuc integra ma-
 nent, & conſueta. Quare intelligibilem dominum, pro-
 uidum & ſagacem, & rerum conſeruatorem, non vanum,
 non ſuperbum cōuenit intromittere rectorem. Vnde aliàs
 non ita ſolliciti ſumus, ſed cito, & abſq; temporis datione
 fecimus q; faciendum erat. Cumq; his & huiusmodi verbis
 conſilium ſuum legatis ſemel & iterum cōmendaret Imper-
 ator, quidam ex eis tanq̄ proteſtaretur dilationem, vbi
 nam, vel quis eſſet ſciſcitantur. Imperator, nonne, inquit,
 præſto eſt; & manu arripiens OTTONEM capellanus ſuum,
 (ibi enim erat, elegantis perſonæ, ac indutus bonis veſti-
 bus, tonsura, forma, totoq; habitu intus & exterius cleri-
 cum præferens) En, inquit, Hic eſt, hic eſt dominus veſter,
 hic eſt BABENBERGENSIS Eccleſiæ Antifites. Conſternati
 ad horam illi ſeſe inuiti reſpiciunt, illumq; oculis deiectis
 ſumunt & reſumunt; alijq; nobiles circumſtantes, qui aut
 ſibi aut ſuis cupiebant, nutu ac muſſitatione legatos, quaſi
 ad contradictionem inſtigabant. Legati autem ſubtriſtes,
 Sperabamus, inquit, aliquem ex dominis & principibus
 curiæ noſtræ, parentatum, ac nobis notum, dominato-
 rem nos accepturos. Nam hunc, quis ſit aut vnde ſit, igno-
 ramus. Imperator autem reprobationem perſonæ haud ſu-
 ſtinens, Et vultis, ait, ſcire quis ſit? Volam⁹, inquit, profe-
 cto, ait, Ego pater eius ſu. n. & BABENBERG. mater ei⁹ debet
 eſſe. Verbum hoc mutare non poterimus. Si quis autem
 huic noſtræ ordinationi, quæ à Deo eſt contrariare tempta-
 uerit, offenſam indignationis procul dubio incurret. Non
 enim

enim leuitate aut priuatis commodis ducimur, sed quod honestissimum, & maximè illi Ecclesiæ necessariū esse perspeximus, id simplici animo in hoc negotio sectati sumus. De expertis rebus non necessarium iudicium est. Longa hunc hominem experientia & probatione didicimus; patientiam, prudentiam, sagacitatem, & diligentiam in exequendis paruis rebus, strenuitatem eius in magnis negotijs notam habemus. Deniq; absentatio eius magnum domui nostræ impedimentum fiet, quam ipse de omnibus rebus strenuè ac fideliter expedire solebat. Otto igit̃ audita clementia Imperatoris, ad pedes eius sternitur, vbertim laehrymas fundens. Accurrerunt legati prostratum leuant; ille humiliter recusat; se pauperem, se indignum tantæ dignitatis affirmans; illustrius esse, viros ingenuos, claros, nobiles, potentes, ac diuites, & concapellanos suos, ad tales honores conscendere. Cernitis, ait Imperator, qua hic homo feratur ambitione? iam tertio recusat; iam duos Episcopatus sibi oblatos ad socios transferri rogauit. Quid vobis videtur? AVGVSTIENSI Episcopatu eum locare volumus; sed iste sciens, quod hæreditas ad quam primo festi- *Prout 20.* natur, in fine benedictione carebit, eos qui se priores in laboribus & exercitijs curiæ nostræ excitantur, prius ad quietē venire iustum esse dicebat. Postea vero de Halberstadeni Episcopatu sibi à nobis oblato similiter fecit. Quid ergo? Spero ait BABENBERGENSIS Ecclesiæ, hunc diuini esse reseruatū. Hæc dicens, anulū Episcopale digito eius infixit, & baculū dedit illi; sicq; vestitū legatis consignauit. Moxq; ab omni curia ei acclamat. Legati ergo re à Deo esse cognoscentes suscipiunt, amplectuntur, dominū & patrem suum illum vocantes. Quos etiam alloquens Imperator, Assumite, ait, dominum vestrum, & omni reuerentia, dilectione ac bonitate ipsum complectimini. Testor eam
qui

qui nouit omnia, nō me hominem nosse mortalē, cui honestius ac tutius eius loci cura credi potuisset. Me quoq; uiuo & in Imperio Romanorum posito, qui hūc tetigerit, tanget pupillam oculi mei. His modis, hoc ordine, ad pontificatus gradus scandere coactus, ægre quidem, & cum multa hæsitacione consensit, propter de inuestitura contentionem inter regnum & sacerdotium, & propter electos Ecclesiarum, quas euacuare, ac sibi vindicare, ui magis quam iustè laborabat imperialis auctoritas. Cogitabat etiam non absq; diuinitatis intuitu, tertia iam vice Episcopatum sibi offerri, quem si tertio repudiasset, timuit ne sententiam incurreret illam, qua dicitur noluit benedictionem & elongabitur ab eo.

Itaque in his angustijs positus, quod solum salutare putabat ad sanctæ & Apostolicæ sedis Catholicæ matris auxilium confugere delegit. In ipso igitur articulo adhuc in curia positus, uouit Domino uotum uouit Domino, nunquam se in Episcopatu mansurum, nisi & consecrationem pariter, & inuestituram canonicè consensu & petitione Ecclesiæ suæ à manu Domini Apostolici suscipere, mereretur. Diem autem Natalis Domini Moguntia cū Imperatore celebrauit, dehinc retentis ex parte atque ex parte dimissis legatis, qui pro se uenerant, in curia mansit diebus pene XL. decore magno & honestate, Imperatore ipso & omnia uala plurimum deferente.

QUOMODO IN EPISCOPATUM DEDUCTUS SIT.

IV.

REST hęc Princeps AVGVSTENSI & VIRZBURGENSI mandat Episcopis, alijsq; de curia sua honoratis uiris, qui honestissima societate, atq; ingenti comitatu ad sedem suam in uigilia purificationis beatæ semper uirginis MARIÆ BABENBERG